

De week van...

Mensenhandel Magazine liep een week mee met zorgcoördinator Mill Bijnen van HVO-Querido. Zij werkt nauw samen met verschillende organisaties die betrokken zijn bij het herkennen, opsporen en begeleiden van slachtoffers van mensenhandel.

De persoon op de achtergrondfoto is niet Mill Bijnen

Maandag

Mirjam is weer verdwenen. Tijdens het casusoverleg mensenhandel uit ik mijn zorgen over deze cliënt, die ik al heel wat jaren ken. Met alle organisaties aan de vergadertafel kunnen we bij dit driewekelijkse overleg onze puzzelstukjes met informatie tot een volledige puzzel maken en zaken opplussen, zoals wij dat noemen. Zo ook bij Mirjam, een twintiger met een verstandelijke beperking. Ook haar moeder heeft een beperking en krijgt geen grip op haar dochter. Draaideurcliënten als Mirjam moeten soms diep zinken voor ze inzien dat ze onze hulp willen aanvragen. Dat leek bij haar goed te gaan. We hebben haar weg kunnen halen bij een pooier en ze woonde

alweer een tijdje in een instelling; op een prachtige plek in de natuur, want ze houdt van dieren. Daar is ze opeens verdwenen. Na het overleg bel ik met FairWork om een ander geval van mogelijke mensenhandel te bespreken. Een jongeman die zestien uur per dag werkt en zijn paspoort aan zijn werkgever heeft moeten afgeven. Na vijftien jaar heb ik bijna alles wat je maar mee kunt maken meegemaakt. Ik herken in dit geval de signalen van uitbuiting en adviseer om hem naar de opvang te brengen. Vandaaruit kunnen we kijken of er aangifte kan worden gedaan en vooral of hij bereid is dat te doen. Ondertussen blijft Mirjam de hele dag door mijn hoofd spoken. Waar is ze?

Dinsdag

In Amsterdam is het zo ontzettend goed geregeld op het gebied van slachtoffers mensenhandel. We hebben een goedlopend netwerk van instanties en opvang wanneer het maar nodig is. De jongeman van gisteren, waarvan we vermoeden dat hij wordt uitgebuit, had binnen een uur een opge maakt bed en te eten op de opvang. Zo'n plek geeft rust en ruimte om na te denken over de toekomst. Hij zegt het goed te hebben op zijn werk. In Brazilië werkte hij ook zeven dagen per week en daar verdiende hij veel minder dan hier! Als hij straks weet wat zijn rechten hier zijn, dat hij niet meer dan veertig uur per week hoeft te werken, ziet hij misschien in dat het anders kan. Het mooiste is als dat lukt. Als iemand ervan bewust wordt dat zijn of haar situatie niet oké is en dat je kunt kiezen voor een beter leven. Ondertussen nog geen bericht over ...

Dinsdag vervolg

of van Mirjam. Ik app, ze reageert niet. Appen is een geweldige manier om contact te houden met mijn cliënten. Als ze tegenover je zitten, zeggen ze vaak niet zo veel. Oogcontact maakt het lastig. En appen kan ook wanneer het hen uitkomt. Vaak is dat 's avonds. Ik zeg altijd: mensenhandel speelt zich niet af tussen 9 en 5. Dat vind ik niet erg. Het gebeurt nooit meer dat ik 's nachts uit bed word gebeld. Zo'n crisis kunnen we tegenwoordig prima opvangen met een bed en een maaltijd. 's Avonds appen, of met de politie op stap voor een avonddienst, voelen niet als een belasting. Dan compenseer ik dat lekker overdag met een wandeling met de honden in het bos.

Woensdag

Naast het vinden van slachtoffers van mensenhandel en hen informeren over hun rechten - denk aan een advocaat of aan een eerlijk loon - geef ik ook voorlichting aan mensen die met mogelijke slachtoffers te maken krijgen. Vandaag ga ik langs bij medewerkers van Veilig Thuis. Welke signalen kunnen wijzen op mensenhandel? Wat moet je doen als je een of meerdere signalen opvangt? Dat soort dingen bespreek ik met ze. Het is fijn om mijn ervaring op dit gebied door te geven. Je moet overal oren en ogen hebben om zoveel mogelijk slachtoffers te vinden. Om ze op een effectieve manier te benaderen. Vooral omdat ze zelf dus vaak niet inzien dat ze uitgebuit worden.

In de middag nog een voorlichting in een ziekenhuis aan een groep gynaecologen. Volgende week heb ik een groep docenten. Beide beroepsgroepen waarin men te maken kan krijgen met mensen die in een kwetsbare situatie terecht kunnen komen.

Donderdag

Met de trein op weg naar Den Haag voor het overleg met de Landelijke Expertgroep Criminele Uitbuiting. Nog steeds geen teken van leven van Mirjam. Haar vinden we ergens op een manier die we niet willen, schiet het door mijn hoofd. Die gedachte laat ik snel varen; niet aan denken, er is nog hoop. Vandaag van overleg naar overleg, dus voldoende afleiding. De verblijfsregeling voor Aziatische koks werkt lastig in de praktijk en deze ochtend mag ik mijn ervaringen delen en meepraten. Geduldig zijn is een eigenschap die ik met de jaren heb geleerd in dit werk. Soms loopt iets vast door een regeling, zoals met deze koks. In de drie maanden bedenktijd tot aan aangifte doen, hebben deze mensen geen inkomsten. Dat is funest. Vaak hebben ze een familie in het land van herkomst om te onderhouden. Die regeling moet anders. Dat kost tijd, omdat beleid moet worden aangepast.

Na Den Haag door naar Amersfoort. Tijdens het overleg met hulpverleners, medewerkers van de opvang en mensen van ISZW

bespreken we casussen die vastlopen. Eén overleg is gelukkig soms voldoende om het een of ander weer soepel te laten verlopen. Dat is de kracht van samenwerken.

Vrijdag

Mirjam is terecht! Wat ben ik opgelucht. Ik weet nog niet waar en vooral niet hoe ze is aangetroffen, maar ze zit weer in de instelling! De opvang belt. Een slachtoffer heeft aangegeven van onze hulp gebruik te willen maken. Aan mij nu de taak om te kijken wat zij nodig heeft. In dit geval, seksueel misbruik, vermoed ik een soa-test en mogelijk is de cliënt zwanger. Als dat allemaal bekend is, kunnen we kijken wat ze verder wil. Ik regel ook een tolk, want Portugees spreek ik niet. De meeste slachtoffers komen momenteel uit Zuid-Amerika. Je ziet met de jaren steeds weer een ander deel van de wereld voorbij komen. Na het gesprek met de cliënt heb ik goede hoop dat het wel goed komt met haar. Een intelligente dame is ze, die buiten haar macht in deze situatie terecht is gekomen. Ze wil een beter leven en ik voel dat ze het meent. En uit de praktijk weet ik dat dat kan. Zo kwam ik tijdens het winkelen laatst Rosa tegen. Acht jaar eerder was ze mijn cliënt; een geval van seksuele uitbuiting. Na nog enkele terugvallen heeft ze het verleden echt achter zich gelaten, zie ik meteen als ik haar tegenkom. Ze blijkt de bedrijfsleidster van de kledingzaak. Met nog meer plezier pas ik een nieuwe jurk.

“Soms moeten mensen diep zinken voor ze inzien dat ze onze hulp willen aanvragen”